

אור השבת

הדלקת נרות - 19:24

מוצאי שבת - 20:29

* עפ"י זמני ת"א

"והמשכילים יזהירו כוזהר הרקיע"

פרשת בהעלותך מספרת על סוף ההכנות של בני ישראל לקראת היציאה למסע במדבר אל ארץ

ישראל, הפרשה פותחת ביציאת לאהרון "בהעלותך את הנרות..."

שואל רש"י למה נסמכה פרשת המגורה לפרשת נדבות הנשיאים שבסוף הפרשה הקודמת?

ומשיב על כך: "לפי שכשראה אהרון חנוכת הנשיאים, חלשה אז דעתו (הצטער מאוד) שלא היה עימהם בחנוכה - לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקב"ה: יחייד! (לשון שבועה) שלך גדולה משלהם! שאתה מדליק ומיטיב (מנקה ומתקין) את הנרות."

על תשובה זו שואלים חכמי ישראל: הרי תחלה "מיטיבים" את הנרות מכינים ומתקנים אותם במגורה - ורק אחרי כך מדליקים אותם. ואם כן הוא, מדוע אין רש"י כותב כאן: "שאתה מיטיב ומדליק את הנרות?"
חסביר זאת הצדיק רבי שלמה מקאליש: רש"י מדייק היטב, כשהוא כותב בתשובתו: "שאתה מדליק ומיטיב את הנרות", שהרי דברי הריצוי של הקב"ה נאמרו לאהרון הכהן בשעת חנוכת המגורה, לפני שהודלקה בפעם הראשונה במשכן. באותו מעמד קדמה ההדלקה להטבת הנרות (שהרי הנרות כבר היו מנוקים ומתקנים), מה שאין כן בהדלקות הבאות במשכן ובמקדש, שקדמה בהן מדי ערב ההטבה להדלקה.

הרמב"ן שואל על דברי רש"י: מדוע ניחם הקב"ה את אהרון בהדלקת הנרות ולא

ניחמו במעשה הקטורת, עבודת יום הכיפורים ובכל שאר עבודות הקודש המיועדות

רק לאהרון ולבניו הכוהנים? **בתשובתו מסיק הרמב"ן** שהכוונה ב"בהעלותך את הנרות"

היא להדלקת נרות חנוכה ע"י החשמונאים שהיו מצאצאי אהרון הכהן, בכך ניתנה

הבטחה לאהרון, שגם מחוץ לכותלי בית המקדש נועדים לבניו תפקידים מיוחדים.

כיצד הבן היה יורד?

יציאה רוח צפונית ומכבדת (ומטאטח) המדבר, יורד מטר ומכבט (ומנקה) את הארץ, והטל עולה ורוח מנשבת בו (במדבר) ועושהו כמין שולחנות של זהב, והמן יורד עליהם"

"והעלותך אהרון את הנרות"

מכיוון שנגמרה אפיתם לגמרי וראויים הם לאכילה, שוב אין **בישול המוח שבעצמות:** אם הסיר את המכסה וראה שהתבשיל מבושל כל צרכו, אך העצמות אינם מבושלים כל צרכם, אזי אם דרכו למצוץ את המוח שבעצמות, הרי שיש בכוונתו לגמור את בישולם, ואסור לכסותו. אך אם אין דרכו בכך - מותר לכסותו.

מגיס (בוחש) בתבשיל: תבשיל שאינו מבושל כל צרכו, שעבר והסיר את המכסה, כשם שאסור לכסותו כך אסור להגיס בו, דהיינו, לבחוש בתבשיל. וכן אסור להוציא ממנו מאכל, באופן שיש חשש שיזח מהמאכל שבתבשיל ממקום למקום, שנמצא שהוא מגיס.

אולם אם הוא מבושל כל צרכו ומונח על הפלאטה או על אש מכוסה, מותר להגיס בו, וכל שכן מותר להוציא ממנו מאכל.

השתדלנו להציג מעיקרי ההלכות הקשורות למאמכת מ2012, ועל המאמכת מ2012 "ט"א אבות מאמכה ב"מאמכת גוזז"

מתוך החוברת

~ 222 מהלכה מאמכה ~

פינת ההלכה

עוד כמה פרטים בהלכות בישול

כיסוי הסיר: סיר שיש בו תבשיל, והסיר את המכסה בשבת כדי לראות את התבשיל מבושל כל צרכו, וראה שאינו מבושל כל צרכו, אסור לכסותו. כיוון שבכיסוי הוא גורם שיגמר הבישול מהר יותר.

עבר וסגר: אם עבר וכיסה את הסיר, חייב לפותחו, כדי שלא יעבור על איסור בישול. ואולם, אם לא פתח שוב את המכסה, ורוצה לאכול את התבשיל, תלוי הדבר: אם בשעה שפתח את הסיר, היה התבשיל ראוי להיאכל בדוחק, מורת לאוכלו. אך אם לא היה ראוי להיאכל כלל, אסור לאוכלו.

קני המנורה

~מרכיבי חז"ל~

אלו הם ששת התחומים העיקריים בעולם האקדמי כפי שאנו מכירים אותו כיום. לולא הייתה האנושות מתמחה ומפתחת כל אחד מן התחומים הללו, לא היינו מסוגלים למשל: להציל חייו של אדם הזקוק להשתלחה של לב חדש, ליחנות מריקודי הבלט הקלאסי, לטוס מיבשה ליבשה, ואפילו לא היינו מסוגלים ליחנות משירותי האינטרנט.

אך החידוש שהתורה מחדשת לנו בתיאור המנורה, הוא העובדה הפשוטה, שהאנושות איננה יכולה להתנהל רק על בסיס הידע שהיא רוכשת עם הזמן. באם כל הידע הזה לא יופנה כלפי הבסיס המרכזי והחשוב באמת – כלפי הקנה האמצעי של המנורה, שמייצג את הקב"ה, את התורה ואת העולם הרוחני כולו – הרי שכל הידע שיירכש יהיה חסר תועלת, ואפילו גרוע מכך, הידע הזה עלול להפוך להרסני ביותר כלפי העולם כולו.

בימי בית שני

בימי החשמונאים הייתה מנורה שנעשתה תחילה מבדיל ואחר כך העשירה בכסף ואחר כך זהב. מנורה זו נלקחה בשבי על ידי טיטוס אשר כבש את ירושלים וחגג את נצחונו הגדול בקיסריה. בשנת 71 הגיע לרומא ובמסע ראוותני הובלו 70 שבויים יהודים כאשר בראשם עומדים מנהיגי המרד, יוחנן מגוש חלב ושמעון בר גיורא. בתהלוכת ניצחון הוצגו לראווה השלל שנלקח מן המקדש ובניהם מנורת הזהב. לכבוד טיטוס נבנה שער הניצחון ברומא שקושט בתבליטים של כלי המקדש והמנורה בראשם.

פרשת השבוע שלנו פותחת בהוראתו של הקב"ה לאהרון הכהן, להדליק בכל יום את מנורת הזהב שעמדה בבית המקדש. המנורה הייתה מורכבת משבעה קנים מקושטים בעיטורי גביעים, כפתורים ופרחים, כשכולה עשויה מייצקה אחת של זהב טהור ("מייקשה אחת", כלשון התורה).

התורה ממשיכה ומוסיפה לנו פרט אחד נוסף ומעניין: "בהעלותך את הנרות, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", כלומר, במרכז המנורה האיר הקנה המרכזי וששת הקנים הנוספים צריכים היו לפנות כלפיו.

נשאלת השאלה – מה מייצגים ששת הקנים ומדוע קיימת חשיבות כזו רבה להפנייתם כלפי הקנה המרכזי?

הפרשנים השונים מסבירים, שהקנים הקיצוניים מסמלים את ששת תחומי המדע הקיימים בעולם המודרני: רפואה, פיזיקה, מתמטיקה, אומנות, פסיכולוגיה וסוציולוגיה.

שו"ת מהפרשה

ר' עזרא מלום

ש: "בהעלותך את הנרות". ציין שתי סיבות לכך שהתורה נקטה לשון עליה (רש"י)!

ת: א. בגלל שהשלהבת עולה מאליה. ב. הכהן היה עומד על מעלה (מדרגה) כדי להדליק את הנרות.

ש: מה לומדים מכפילות הלשון: "כי נתונים נתונים המה לי (הלויים) מתוך בני ישראל"?

ת: הכפילות מלמדת על 2 תפקידי הלויים: למשא את הארון ולשיר במקדש.

ש: בפסוק י"ט כתוב חמש פעמים "בני ישראל". מה משמעות הדבר?

ת: ללמדנו את חיבתן של ישראל לפני המקום כמניין 5 חומשי תורה.

ש: לאיזו מטרה שמשו שתי חצוצרות הכסף?

ת: למקרא העדה ולמסע את המחנות.

ש: איזה שבט היה מאסף במסעות?

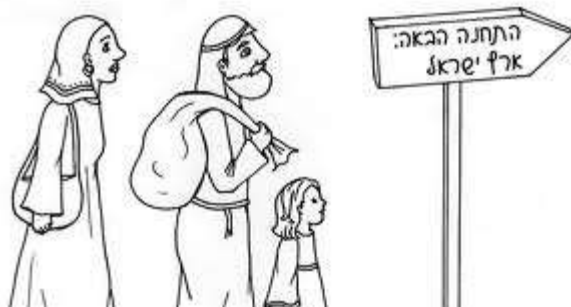
ת: שבט דן (י. כה).

ש: מי אמר למי "והיית לנו לעיניים"?

ת: משה ליתרו (י. לא).

ש: בפרשתנו נאמר: "כאשר ישא האומן את היונק". על מי בתנ"ך נאמר שהיה: א. אומן ב. אומנת?

ת: א. מרדכי "ויהי אומן את הדסה" (אסתר). ב. נעמי טיפלה בנכדה עובד בן רות: "ותהי לו אומנת". (רות. ד. טז).

בכניסה לאולם החתונה עמד בעל השמחה העשיר עם משרתיו כדי לקבל את פני האורחים. אבל רש"י ועניים אחרים לא הורשו להיכנס לאולם כי בגדיהם לא היו נאים. העניים קיללו את העשיר קללות נמרצות, אך רש"י לא אמר כלום, אלא הלך לאחד המכרים שלו וביקש ממנו שישאל לו את בגדי-השבת שלו. ומי יסרב לבקשתו של רש"י?

הבגדים השאולים הלמו מאוד את רש"י. הם היו עשויים משי משובח, והמשי הבהיק למרחוק. הודות לבגדים אלה נשתנה גם מראהו החיצוני של רש"י לטובה, כדברי הפתגם: "הבגדים עושים את האדם". מובן שרש"י הלבוש בגדי פאר הורשה להיכנס לאולם החתונה. העשיר ומשרתיו קיבלוהו בסבר פנים יפות, והושיבוהו במקום חשוב ומכובד, ליד החתן. כל המסובים חלקו לו כבוד כי אמרו בלבם: אורח זה הוא בוודאי אחד המקורבים של העשיר.

אחרי החופה הוגשו לאורחים המאכלים, ומיד אחרי שקיבל החתן את מנתו הביאו מנה יפה לרש"י. אולם רש"י שפך את האוכל שקיבל על בגדיו. הדבר היה מוזר בעיני המסובים, והם התחילו להסתודד ביניהם: האיש יצא, כנראה, מדעתו... הכול התחילו להתרחק ממנו...

אז קם רש"י ממקומו ופנה בקול רם אל בעל-החתונה ואל האורחים גם יחד: "רבתיי! אל פחד! רש"י אינו משוגע! אלא שראיתי כי בבית זה אין מכבדים אנשים, כי אם בגדים. כשבאתי הנה בבגדים צנועים, ביישוני וגירשוני מאולם החתונה. אך כשחזרתי לבוש בגדי חג ופאר, הושיבוני ליד החתן. הסקתי אפוא כי האוכל אינו מגיע לי כי אם לבגדים אלו... ומאז ועד היום הזה שגור בפי הבריות הפתגם: "אל פחד! רש"י לא יצא מדעתו."

רש"י- ר' שלמה יצחקי מפרש התורה והתלמוד המכונה "פרשנדתא" (מפרש-הדת) נולד בעיר טרוויש בצרפת בשנת 1040, ונפטר ביום ה' כ"ט תמוז בשנת 1105.

רש"י למד בישיבה של "חכמי לותיר" שיסד ר' גרשום מאור הגולה, ועמד בראשה אחריו ר' יעקב בר יקר, שהיה רבו המובהק של רש"י. רש"י קראו מורי הזקן (סוכה ל"ה:), ובכל מקום שהזכיר רבו סתם כוונתו לר"י בר יקר. לאחר פטירת ר' יעקב בר יקר בשנת 1064, למד אצל רבי יצחק בר יהודה, ואחר כך למד אצל ר' יצחק הלוי בוורמיזא (ביצה כ"ד:). ואצל חכמי לותר האחרים.

בהיותו כבן עשרים עזב רש"י את ביתו ואת אשת נעוריו וגלה למקום תורה. עסק בתורה מתוך הדחק. סיפר על עצמו דברים אלה: "בדברים אשר הגיתי לפני מלמדי, כי חסר לחם ועדי לבוש ורחיים על צוארי שמשתי לפניהם" (הפרדס לרש"י עמ' 49-34). בהיותו כבן עשרים וחמש הקים ישיבה בעיר מולדתו. שמו יצא לתהילה בין גדולי החכמים, ומכל ערי אשכנז וצרפת הריצו אליו גדולי הדור שאלות רבות בתלמוד. גם מוריו הרבו לשבחו ולפארו במכתביהם אליו. ר' יצחק הלוי כתב לרש"י: "אין הדור יתום שאתה שרוי בו וכמוך ירבו בישראל."

רש"י היה הרב והמורה בקהלת טרוויש והגליל. תלמידים רבים נהרו לבית מדרשו של רש"י בטרוויש, וכולם ראו בו ממלא מקום חכמי לותר ששמשו בבית מדרשו של רגמ"ה. "שפתותיו שמרו דעת ותורה נתבקשה ונתקדשה ונדרשה מפיו, תורת אמת הייתה בפיהו, בשלום ובמישור הלך, והעמיד לעולם רגל שלישי והגדיל תורה והאדיר" (הראב"ן ס' ק"ו דף ל"ו ע"א).

מסופר- לרש"י יצא כבר בנעוריו מוניטין של עילוי. אך גם כאשר הגיע לכבוד גדול כראש ישיבה, וחכמתו נתפרסמה בעולם, היה חי חיי עוני. כל ימיו קשה היה לו לפרנס את בני ביתו.

פעם השיא עשיר גדול את בתו והוא הזמין את רש"י לחתונה. אמנם העשיר לא הכיר את רש"י אישית, אך מכיוון ששמע כי רש"י הוא תלמיד חכם גדול, הוא רצה שאיש נכבד וחשוב זה ישתתף בשמחת הכלולות של בתו. רש"י נענה לבקשתו של העשיר.

אולם העשיר לא ידע, כנראה, את הכתוב בכתבי הקודש, כי "לא לחכמים לחם וגם לא לנבונים עושר" (קהלת ט, יא), ולא תיאר לעצמו כי רש"י המפורסם כל כך הוא עני מרוד. רש"י בא לחתונה לבוש בגדים צנועים ביותר.

לו"ז שיעורים בכפר ביל"ו ב':

- יום ב': שיעור בשינויות- לימוד סדר מועד, שעה: 21:00. השיעור מתקיים בבית משפחת טאייב.
- יום ג': שיעור בספר התנ"א- מפי הרב מאיר הכהן, שעה: 21:00, השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל"ו ב'.
- יום ה': שיעור פרשת שבוע- שניים מקרא ואחד תרגום, שעה: 20:15, השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל"ו ב'.
- שבת קודש: שיעור רש"י כ-20 דקות לפני תפילת מנחה.

לו"ז תפילות בשבת:

- מנחה ערב שבת: 19:20
- שחרית: 9:00
- מנחה: 18:45
- סעודה שלישית: 19:15
- ערבית מוצ"ש: 20:20

עץ חיים היא למוזיקים בה- ותומכיה מאושר

ואלה יעמדו על הברכה: גל טאייב בן דינה ומשפחתו, מוריה צבי בת בת-שבע, גל כתבי בן ציון, רון צבי בן יגאל, יגאל צבי בן סעדיה, בת שבע שמולביץ בת סעדיה, מנדי קרן בן ימימה, יונתן בחור בן לאה, שרית בת תמר, מישל בן שושנה.